

DECIZIE

18 iunie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul: Svetlana Filincova

Judecătorii: Galina Stratulat, Dumitru Mardari, Oleg Sternioală, Iurie Bejenaru
studiind cererea de recurs depusă de către avocatul Popil Angela în interesele
recurentei Acikgoz Olesea-Ana,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Acikgoz
Olesea-Ana împotriva lui Plăcintă Sergiu cu privire la partajarea bunurilor
proprietate în devălmășie a soților și cererea reconvențională a lui Plăcintă Sergiu
împotriva Acikgoz Olesea-Ana cu privire la partajarea bunurilor proprietate în
devălmășie a soților,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 17 decembrie 2013, prin care a fost
admis apelul declarat de către Acikgoz Olesea-Ana, casată hotărârea Judecătoriei
Bălți din 13 iunie 2012, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere parțială a acțiunii
și de respingere a cererii reconvenționale,

c o n s t a t ă

La 17 februarie 2011 Acikgoz Olesea-Ana a depus cerere de chemare în
judecată împotriva lui Plăcintă Sergiu privind partajarea bunurilor proprietate în
devălmășie a soților.

În motivarea acțiunii reclamanta Acikgoz Olesea-Ana a indicat că, la 16
noiembrie 2002 a încheiat căsătoria cu Plăcintă Sergiu. Din căsătorie copii comuni
nu au.

Pe parcursul a ultimei perioade de timp au început să apară conflicte care au
dus la destrămarea familiei și din aceste motive căsătoria a fost desfăcută la 29 iunie
2010.

În timpul căsătoriei au dobândit în proprietate un șir de bunuri, însă pîrîtul
refuză partajarea bunurilor benevol.

Pe perioada căsătoriei împreună cu pîrîtul au dobândit în proprietate
apartamentul nr.45 de pe str. Ștefan cel Mare 1 municipiul Bălți la prețul de 489000
lei, automobilul de model „Jeep Grand Cherokee” cu numerele de înmatriculare CPE
217 la prețul de 60000 lei, set de mobilă de perete la prețul de 4800 lei, set de
mobilă de bucătărie la prețul de 14000 lei și televizor „Conca” la prețul de 1500 lei.

Solicită reclamanta Acikgoz Olesea-Ana partajarea apartamentului în două cote egale cu atribuirea apartamentului ei în proprietate cu achitarea pîrîtului a contravalorii a 1/2 cotă-parte în mărime de 244.500 lei; atribuirea automobilului de model „Jeep Grand Cherokee” în proprietate pîrîtului și încasarea în folosul ei a contravalorii de 1/2 cotă-parte în mărime de 30000 lei; atribuirea ei a setului de mobilă și încasarea în beneficiul lui Plăcintă Sergiu Mihai a ½ cotă din cost în mărime de 2400 lei; atribuirea ei în proprietate a mobilei de bucătărie și încasarea în folosul lui Plăcintă Sergiu Mihai a 1/2 cotă din cost în mărime de 7000 lei; atribuirea în proprietate lui Plăcintă Sergiu Mihai a televizorului cu încasarea din contul pîrîtului a ½ cotă parte din cost în mărime de 750 lei.

De asemenea, reclamanta Acikgoz Olesea-Ana cere încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 10.000 lei și a taxei de stat în mărime de 8539 lei.

Plăcintă Sergiu a înaintat o cerere reconvențională, unde menționează că, la 16 noiembrie 2002 a înregistrat căsătoria cu Acikgoz Olesea-Ana.

La 01 noiembrie 2002 a înstrăinat apartamentul nr.2, proprietate personală din str. Pandurilor 70/1, municipiul Chișinău la prețul de 15.500 lei, sumă care ulterior a fost investită la procurarea la 15 mai 2003 a apartamentului nr.456 din str. Ștefan cel Mare 1, municipiul Bălți la prețul de 18.000 lei. Diferența de 2.500 lei au fost banii personali. Doar la reparația apartamentului procurat au fost folosiți banii comuni obținuți drept dar de la nuntă.

La 29 iunie 2010 căsătoria a fost desfăcută.

Plăcintă Sergiu solicită să-i fie atribuit lui în natură apartamentul nr. 45 din municipiul Bălți, str. Ștefan cel Mare 1, cu achitarea lui Acikgoz Olesea-Ana a echivalentului în mărime de 1/5 din apartamentul menționat.

Ulterior, Plăcintă Sergiu a depus cerere reconvențională suplimentară, solicitînd încasarea de la Acikgoz Olesea-Ana a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5.000 lei și a taxei de stat în mărime de 3.000 lei.

La 03 aprilie 2012 Plăcintă Sergiu a depus cerere reconvențională de modificare a cerințelor, prin care a solicitat partajarea apartamentului prin atribuirea lui în natură a întregului apartament, iar lui Acikgoz Olesea-Ana a-i atribui echivalentul a 7% din costul apartamentului.

Prin hotărîrea Judecătoriei Bălți din 13 iunie 2012, acțiunea inițială a fost respinsă.

Cererea reconvențională depusă de Plăcintă Sergiu a fost admisă. Lui Sergiu Plăcintă i-a fost atribuit în proprietate apartamentul nr. 45 din str. Ștefan cel Mare 1 municipiul Bălți.

De la Plăcintă Sergiu a fost încasat în beneficiul Acikgoz Olesea-Ana costul a 7 % din valoarea apartamentului nr. 45 din str. Ștefan cel Mare 1 municipiul Bălți în mărime de 34.230 lei.

De la Acikgoz Olesea-Ana au fost încasate în beneficiul lui Plăcintă Sergiu cheltuielile de judecată în mărime de 8.000 lei.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 29 noiembrie 2012, a fost respins apelul declarat de către Acikgoz Olesea-Ana și menținută hotărîrea Judecătoreiei Bălți din 13 iunie 2012.

Acikgoz Olesea-Ana a declarat recurs împotriva hotărîrilor judecătorești, cerînd admiterea recursului, casarea hotărîrilor judecătorești și emiterea unei noi hotărîri, prin care acțiunea sa să fie admisă.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 29 mai 2013 a fost admis recursul declarat de Acikgoz Olesea-Ana.

S-a casat decizia Curții de Apel Bălți din 29 noiembrie 2012, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 17 decembrie 2013 s-a admis apelul declarat de Acikgoz Olesea-Ana.

S-a casat hotărîrea Judecătoreiei Bălți din 13 iunie 2012, cu emiterea unei noi hotărîri de admitere parțială a acțiunii prin care:

S-au stabilit cotele –părți în proprietate comună în devălmășie a soților Acikgoz Olesea-Ana și Plăcintă Sergiu cîte $\frac{1}{2}$ cotă-parte ideală din apartamentul nr.45 din str.Ștefan cel Mare 1, mun.Bălți și din automobilului de model „Jeep Grand Cherokee” caroseria nr.1J4GZB8SXRC159913, anul fabricării 1994.

S-a partajat apartamentul nr.45 din str.Ștefan cel Mare 1, mun.Bălți prin atribuirea acestuia în natură în proprietate lui Plăcintă Sergiu.

S-a încasat de la Plăcintă Sergiu în beneficiul lui Acikgoz Olesea-Ana compensația bănească din valoarea acestui apartament ce constituie 244 500 lei și din valoarea automobilului de model „Jeep Grand Cherokee” caroseria nr.1J4GZB8SXRC159913, anul fabricării 1994, ce constituie 30 000 lei.

În rest acțiunea inițială și cea reconvențională s-au respins.

S-a încasat de la Plăcintă Sergiu în beneficiul lui Acikgoz Olesea - Ana cheltuieli de judecată în mărime de 27245 lei.

S-a încasat de la Acikgoz Olesea - Ana în beneficiul lui Plăcintă Sergiu cheltuieli de judecată în mărime de 6989 lei.

La 28 februarie 2014 avocatul Popil Angela în interesele recurentei Acikgoz Olesea-Ana a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 17 decembrie 2013, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi hotărîri de admitere integrală a acțiunii, prin care apartamentul nr.45 din str. Ștefan cel Mare 1, mun. Bălți să fie atribuit în proprietate în natură recurentei Acikgoz Olesea-Ana cu încasarea din contul ultimei în beneficiul lui Plăcintă Sergiu a compensației bănești în sumă de 244 500 lei.

În motivarea cererii de recurs recurenta a indicat că, instanța de apel a admis interpretarea eronată a normelor de drept material în partea partajării apartamentului nr.45 din str. Ștefan cel Mare 1, mun. Bălți cu atribuirea acestuia în natură în proprietatea intimatului, ignorând astfel prevederile art.25 alin.(4) Codul familiei.

Prin urmare, recurenta mai invocă că, la materialele cauzei nu se regăsește nici o dovadă privind schimbarea locului de trai al recurente, ultima niciodată nu a confirmat și nici nu a declarat că ar fi stabilită cu domiciliu permanent în alt stat, iar faptul că a fost căsătorită cu un cetățean de o altă cetățenie nu este dovadă faptului părăsirii definitive a teritoriului Republicii Moldova și stabilirii cu trai permanent în alt stat, precum nu poate servi drept temei pentru a hotărî atribuirea în natură a apartamentului litigios în favoarea intimatului.

În conformitate cu art. 444 CPC, prezentul recurs se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea parțială a deciziei instanței de apel și emiterea unei noi hotărâri din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze parțial decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, pronunțînd o nouă hotărîre.

Actele cauzei atestă că, Acikgoz Olesea-Ana a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Plăcintă Sergiu privind partajarea bunurilor proprietate în devălmășie a soților.

În motivarea cererii reconvenționale, depusă de Plăcintă Sergiu s-a solicitat să-i fie atribuit lui în natură apartamentul nr. 45 din municipiul Bălți, str. Ștefan cel Mare 1, cu achitarea lui Acikgoz Olesea-Ana a echivalentului în mărime de 1/5 din apartamentul menționat.

Fiind investită cu examinarea prezentului litigiu, prima instanță a respins acțiunea inițială și a admis cererea reconvențională depusă de Plăcintă Sergiu prin care i-a fost atribuit lui Sergiu Plăcintă în proprietate apartamentul nr. 45 din str. Ștefan cel Mare 1, municipiul Bălți.

De la Plăcintă Sergiu a fost încasat în beneficiul Acikgoz Olesea-Ana costul a 7 % din valoarea apartamentului nr. 45 din str. Ștefan cel Mare 1 municipiul Bălți în mărime de 34.230 lei.

Instanța de apel a admis apelul declarat de către Acikgoz Olesea-Ana, a casat hotărîrea Judecătoriei Bălți din 13 iunie 2012, și a emis o nouă hotărîre de admitere parțială a acțiunii și de respingere a cererii reconvenționale, și anume s-au stabilit cotele –părți în proprietate comună în devălmășie a soților Acikgoz Olesea-Ana și Plăcintă Sergiu câte ½ cotă-parte ideală din apartamentul nr.45 din str.Ștefan cel

Mare 1, mun.Bălți și din automobilului de model „Jeep Grand Cherokee” caroseria nr.1J4GZB8SXRC159913, anul fabricării 1994.

S-a partajat apartamentul nr.45 din str. Ștefan cel Mare 1, mun. Bălți prin atribuirea acestuia în natură în proprietate lui Plăcintă Sergiu.

S-a încasat de la Plăcintă Sergiu în beneficiul lui Acikgoz Olesea-Ana compensația bănească din valoarea acestui apartament ce constituie 244 500 lei și din valoarea automobilului de model „Jeep Grand Cherokee” caroseria nr.1J4GZB8SXRC159913, anul fabricării 1994, ce constituie 30 000 lei.

În rest acțiunea inițială și cea reconvențională s-au respins.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către avocatul Popil Angela în interesele recurente Acikgoz Olesea-Ana întemeiat, iar decizia instanței de apel pasibilă de a fi parțial casată, din următoarele considerente.

Instanța de recurs remarcă că, conform materialele cauzei Acikgoz Olesea-Ana la 16 noiembrie 2002 a încheiat căsătoria cu Plăcintă Sergiu. Din căsătorie copii comuni nu au.

La 29 iunie 2010 căsătoria a fost desfăcută.

Pe perioada căsătoriei ambii au dobândit în proprietate apartamentul nr.45 de pe str. Ștefan cel Mare 1, municipiul Bălți la prețul de 489 000 lei, automobilul de model „Jeep Grand Cherokee” cu numerele de înmatriculare CPE 217 la prețul de 60 000 lei.

Potrivit prevederilor art. 371 CC, bunurile dobândite de soți în timpul căsătoriei sînt proprietatea lor comună în devălmășie dacă, în conformitate cu legea sau contractul încheiat între ei, nu este stabilit un alt regim juridic pentru aceste bunuri.

Orice bun dobândit de soți în timpul căsătoriei se prezumă proprietate comună în devălmășie pînă la proba contrară.

O prevedere similară este prevăzută și în art. 19 alin. (1) CF, potrivit căruia, bunurile dobândite de către soți în timpul căsătoriei sînt supuse regimului proprietății în devălmășie.

Subsecvent, potrivit art. 20 alin. (1), (3) și (5) CF, bunurile dobândite de către soți în timpul căsătoriei aparțin ambilor cu drept de proprietate în devălmășie, conform legislației.

Din materialele dosarului rezultă că, conform contractului de vânzare - cumpărare din 15 mai 2003 apartamentul nr. 45 din str. Ștefan cel Mare 1, municipiul Bălți a fost procurat de către Plăcintă Sergiu (f.d.18, vol.I), iar conform extrasului din registrul bunurilor imobile, dreptul de proprietate este înregistrat după ambele părți (f.d.11, vol.I).

Conform adeverinței nr. MRT 0027982 din 17 martie 2011 automobilul de model „Jeep Grand Cherokee” cu numerele de înmatriculare CPE 217 a fost înregistrat după Plăcintă Olesea - Ana la 24 noiembrie 2009.(f.d.55 vol.I).

Din cele relatate, instanța de recurs relevă că, instanța de apel, întemeiat a constatat că automobilul de model „Jeep Grand Cherokee” cu numerele de înmatriculare CPE 217, constituia proprietate comună în devălmășie a acestora și a atribuit în proprietate lui Acikgoz Olesea-Ana și Plăcintă Sergiu câte ½ cotă – parte din bunul mobil automobilul de model „Jeep Grand Cherokee” cu numerele de înmatriculare CPE 217, cu încasarea de la Plăcintă Sergiu în beneficiul lui Acikgoz Olesea-Ana suma de 30 000 lei, deoarece a fost prezent acordul ambelor părți.

În ce privește cerința înaintată de Acikgoz Olesea-Ana din cererea inițială privind încasarea compensației bănești în sumă de 244 500 lei în beneficiul lui Plăcintă Sergiu, ce constituie valoarea apartamentului nr. 45 din str. Ștefan cel Mare 1, municipiul Bălți, Colegiul civil menționează că este neîntemeiată și urmează a fi respinsă din următoarele considerente.

Prin urmare, instanța de apel corect a stabilit cotele-părți în proprietate comună în devălmășie a soților Plăcintă Sergiu și Acikgoz Olesea-Ana câte ½ cotă-parte ideală din apartamentul nr.45 din str. Ștefan cel Mare 1, municipiul Bălți.

Însă, instanța de recurs menționează că, instanța de apel eronat a încasat de la Plăcintă Sergiu în beneficiul lui Acikgoz Olesea-Ana compensația bănească din valoarea acestui apartament ce constituie 244 500 lei, deoarece în baza art. 361 alin. (1) și (2) Cod Civil, împărțirea bunului proprietate comună pe cote-părți se face în natură, proporțional cotei-părți a fiecărui coproprietar. (2) Dacă bunul proprietate comună pe cote-părți este indivizibil ori nu este partajabil în natură, împărțirea se face prin: a) atribuirea întregului bun, în schimbul unei sulte, în favoarea unui ori a mai multor coproprietari, la cererea lor.

Prevederile menționate sunt în coroborare cu dispozițiile art. 46 al. (2) din Constituție, art. 316 Cod Civil și art. 1 din Primul Protocol Adițional la Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului Și Libertăților Fundamentale.

Conform art. 46 al. (2) din Constituție, dreptul de proprietate este garantat. Nimeni nu poate fi silit a ceda proprietatea sa, afară numai pentru cauză de utilitate publică pentru o dreaptă și prealabilă despăgubire. Exproprierea se efectuează în condițiile legii.

Conform art. 316 alin. (1) și (2) Cod Civil, proprietatea este, în condițiile legii, inviolabilă. Dreptul de proprietate este garantat. Nimeni nu poate fi silit a ceda proprietatea sa, afară numai pentru cauză de utilitate publică pentru o dreaptă și prealabilă despăgubire. Exproprierea se efectuează în condițiile legii.

Astfel la examinarea pricinii s-a stabilit că, apartamentul nr.45 din str. Ștefan

cel Mare 1, municipiul Bălți constituie proprietate comună în devălmășie a lui Plăcintă Sergiu și Acikgoz Olesea-Ana.

Suplimentar este de remarcat că, cerința privind încasarea sumei bănești în mărime de 244 500 lei în beneficiul lui Plăcintă Sergiu de la Acikgoz Olesea-Ana, ce constituie $\frac{1}{2}$ cotă-parte ideală din apartamentul nr.45 din str. Ștefan cel Mare 1, municipiul Bălți nu poate fi reținută atâta timp cât intimatul nu și-a manifestat voința privind acordarea sulte bănești.

Atribuirea întregului bun unui coproprietar în cazul partajului judiciar în schimbul unei sulte în favoarea celui alt coproprietar se poate efectua numai la cererea acestora și cu acordul ambilor soți. Mai mult decât atât instanța de recurs menționează că acordarea sulte poate avea loc în cazul în care bunul ce constituie proprietate în devălmășie nu poate fi partajat.

Prin urmare, instanța de apel neîntemeiat a dispus partajarea apartamentului nr. 45 din str. Ștefan cel Mare 1, municipiul Bălți, prin atribuirea acestuia în natură lui Plăcintă Sergiu, cu încasarea sulte în folosul lui Acikgoz Olesea-Ana.

Mai mult ca atât, pe parcursul examinării cauzei nu au fost prezentate probe ce a-r confirma cu certitudine faptul că bunul proprietate comună este indivizibil și nu este partajabil în natură, și că a fost manifestată voința ambelor părți la acordarea unei sulte bănești.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că circumstanțele pricinii au fost stabilite, însă normele de drept material au fost aplicate eronat și nu este necesară verificarea suplimentară a cărorva dovezi, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat, de a casa decizia instanței de apel parțial, în partea partajării apartamentului nr. 45 din str. Ștefan cel Mare 1, municipiul Bălți, prin atribuirea acestuia în natură lui Plăcintă Sergiu, și încasarea de la Plăcintă Sergiu în beneficiul lui Acikgoz Olesea-Ana a compensației bănești în sumă de 244 500 lei, ce constituie valoarea acestui apartament, iar în rest decizia instanței de apel se menține.

În conformitate cu art. 444, art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se admite recursul declarat de către avocatul Popil Angela în interesele recurente Acikgoz Olesea-Ana.

Se casează parțial decizia Curții de Apel Bălți din 17 decembrie 2013 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Acikgoz Olesea-Ana împotriva lui Plăcintă Sergiu cu privire la partajarea bunurilor proprietate în devălmășie a soților și cererea reconvențională a lui Plăcintă Sergiu împotriva

Acikgoz Olesea-Ana cu privire la partajarea bunurilor proprietate în devălmășie a soților, și se pronunță o nouă hotărîre prin care:

Se respinge cerința în partea partajării apartamentului nr. 45 din str. Ștefan cel Mare 1, municipiul Bălți, prin atribuirea acestuia în natură lui Plăcintă Sergiu, și încasarea de la Plăcintă Sergiu în beneficiul lui Acikgoz Olesea-Ana a compensației bănești în sumă de 244 500 lei, ce constituie valoarea acestui apartament.

În rest decizia Curții de Apel Bălți din 17 decembrie 2013 se menține.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul:

Svetlana Filincova

Judecătorii:

Galina Stratulat

Dumitru Mardari

Oleg Sterinoală

Iurie Bejenaru